

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ
FARNÍ SBOR V OPAVĚ

Sborový zpravodaj

70. let Farního sboru v Opavě 1948- 2018

1. února 1948 byl zvláštní den. Synodní rada svým usnesením ustavila samostatný evangelický sbor v Opavě. Tato významná událost nespadla jen tak z nebe. Evangelíci se v tomto městě neobjevili zčista jasna po válce. Opava má dlouhou historii evangelictví od vyhlášení Tolerančního patentu v roce 1781, kdy bylo možno vyznávat protestantskou víru, byť za mnoha omezujících opatření. V evangelické Opavě proběhla násilná rekatolizace během 17. století a z centra slezské reformace se stala bašta katolicismu a germanizace. České evangelické obyvatelstvo bylo donuceno město opustit, do města přicházeli němečtí katolíci a násilně město nejen rekatolizovali, ale i germanizovali. Přesto se zde udržela počtem sice malá, ale vírou silná skupina evangelíků. 4. prosince 1864 pak proběhly první evangelické bohoslužby, které vlastně pokračují až do dnešního dne.

Velice si vážíme odkazů všech našich předchůdců, kteří v Opavě působili již před založením sboru i po dobu jeho působení. Můj tatínek vzpomíná, jak br. farář Veselý zkoumal po válce na matrice, kdo se hlásí k evangelické víře, a pak tyto lidi navštěvoval, ať už bydleli v Opavě nebo jejím okolí. V té době probíhaly bohoslužby nejen v samotném městě, ale i v mnoha okolních obcích, což nešlo bez aktivní pomoci laiků zvládnout. A tady byl položen základní kámen našeho sboru.

V těchto dnech si připomínáme sedmdesáté výročí založení sboru. Sedmdesát let je věk určité zralosti. Nevím, mám pocit, že jsme stále někde na počátku, pořád hledáme cestu, stále si ověřujeme, zda naše činnost je vedena Boží vůlí. Snad ano, a to je pro nás povzbuzení a velká naděje.

V této chvíli běží mnohým z nás před očima pomyslný film, v němž se odehrávají naše zkušenosti a prožitky ze života sborového společenství. Každý film má jiné pojetí, v každém vystupují jiné osobnosti, ale je zde jen jeden „Režisér“, který vede naše cesty, z nichž žádná není stejná a přece všechny míří jedním směrem.

Chceme toto výročí oslavit, vždyť můžeme být s vděčností hrdí na naše předchůdce, na ty, kteří zaselí první semínka, a my dnes můžeme sklízet. Ale nejen sklízet, i budovat, k tomu nám dopomáhej Hospodin.

Dovolte mi poděkovat. Přípravy této slavnosti nás stály nemálo energie a času. Jsem moc vděčný za přístup nynějšího faráře br. Pavla Janošíka a za přístup mnohých členů sboru. Nejen presbyterky a presbyteri, ale i mnoho dalších lidí se zapojilo do organizace slavnosti. Možná si to ani neuvědomujeme, ale někdo musel vytvořit pozvánky, připravit oběd a

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

občerstvení, sestavit program, zajistit jeho realizaci a nakonec i příprava tohoto čísla Zpravodaje, napsání příspěvků i jeho vytištění stálo kus práce.

Moc všem místním i našim hostům děkujeme. Myslím si, že je dobře, že máme v církvi důvod slavit. Teď tedy slavme, ne lidské osobnosti, ale lásku a přítomnost Trojjediného Boha a jeho požehnání. A s vděčností vzpomeňme všechny ty, kteří budovali tento sbor, byli více či méně viditelní, jsou i nyní zde a vnímali toto společenství jako částku Kristovy církve, která má co říci lidem i v dnešní době.

Předkládáme vám mimořádné číslo našeho sborového Zpravodaje. Jeho obsah je zaměřen nejen na vzpomínky, i když zde hrají významné místo. Oslovili jsme starší generaci v našem sboru, děti kazatelů i mladší generaci. Jsou to úžasná osobní vyznání, jsme za ně vděční. Máte možnost se také ponořit do historie sboru, možná vás potěší vystavené fotografie, můžete si prohlédnout naše kroniky a fotografická alba. Těšíme se hlavně z toho, že můžeme být spolu, povídat si, trochu si zavzpomínat a zároveň se dívat vstříc budoucnosti. Věříme, že Pán Bůh nám žehná, jak s tím naložíme? Pokud byste chtěli více informací, podívejte se na naše stránky: www.evangeliciopava.com

Antonín Plachý, kurátor sboru

Z historie farního sboru v Opavě

„Necht' se na tvých služebnících ukáže tvé dílo a tvá důstojnost na jejich synech! V lůdnost Panovníka, Boha našeho, buď s námi. Upevni nám dílo našich rukou, dílo našich rukou učň pevným!“ Žalm 90,16-17

Tímto biblickým veršem začíná KNIHA SBOROVÁ farního sboru ČCE v Opavě. Tedy naše sborová kronika. Tento verš trefně shrnuje období sedmdesáti let života našeho farního sboru. Každé dílo potřebuje schopného a moudrého stavitele, dostatek financí a energie a hlavně pracovitě dělníky. A toto všechno evangelíci v Opavě měli, mají a doufáme, že s Boží láskou a pomocí budou mít i nadále. Připomeňme si v tomto článku to nejdůležitější z doby vzniku a života našeho sboru.

Tolerančním patentem Josefa II. z října 1781 bylo umožněno vyznavačům augsburského i helvétského vyznání soukromě vykonávání jejich náboženství a tzv. protestantským patentem bylo přiznáno evangelíkům právo na církevní samosprávu. Počet evangelických rodin postupně narůstal zejména díky přistěhovalectví z ciziny, obzvláště z Německa. První bohoslužbu konali v Opavě 4. prosince 1864. Ještě týž den se opavští evangelíci

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

konstituovali jako místní sdružení evangelické nadace Gustava Adolfa. K definitivnímu konstituování samostatného sboru došlo 6. srpna 1871 zvolením osmičlenného staršovstva. V roce 1872 bylo v Opavě jen 183 evangelíků, po přelomu století více než tisíc. Ke známým opavským evangelíkům patřili například stavitel Julius Lundwall, majitel cukrovaru Alexander von Jutrzenka, majitel parního mlýna Ernst Mühlau, majitel farmaceutické továrny v Komárově Karl Hell, továrník Oskar Fiedor, podnikatel Carl Weissshuhn a další. V letech 1896 - 1899 si němečtí evangelíci podle plánu Ferdinanda Hickela postavili kostel v novogotickém stylu.

K založení kazatelské stanice ČCE v Opavě došlo v roce 1921. Bohoslužby se konaly každou poslední neděli v měsíci. Jako kazatel zde působil nejprve farář František Polák a potom farář Jaroslav Kantorek, oba z Moravské Ostravy. V říjnu 1938 byla Opava obsazena a činnost evangelíků byla nedobrovolně utlumena. Konec války přinesl další rozvoj kazatelské stanice v Opavě. Přestože bylo město z velké části pobořeno a členové kazatelské stanice rozptýleni, už 29. července 1945 se konaly první českobratrské bohoslužby v poškozeném kostele bývalé německé evangelické církve (ve kterém sídlí od roku 1979 Zemský archiv v Opavě na Lidické ulici). Bohoslužby byly konány každou neděli, v kázání se střídali bratři faráři Jaroslav Kantorek z Ostravy a Jaroslav Kryštůfek z Krnova. Většinu bohoslužeb ale opět zajišťovali členové sboru, především bratr Stanislav Baťa a Josef Kadlec. Počet členů začal narůstat a členové sboru začali uvažovat o založení samostatného sboru.

Rozhodnutím synodní rady ze dne 12. února 1948 byl zřízen k 1. únoru 1948 samostatný sbor ČCE Opava. 13. března bylo zvoleno první dvanáctičlenné staršovstvo, prvním kurátorem sboru se stal bratr Stanislav Baťa. 11. dubna 1948 byl zvolen sborovým shromážděním první farář sboru Karel Veselý a jeho instalace se konala 20. června 1948. Dne 4. června 1949 byl vydán do vlastnictví

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

sboru konfiskovaný dům na Lidické ulici č. 2 a 4 a v prosinci roku 1949 byl sborový dům, kde se sbor schází do dnešních dnů, slavnostně otevřen. Farář Karel Veselý, který stál u počátku vzniku sboru, odešel v lednu roku 1958 do Ostravy. Na sborovém shromáždění 12. ledna 1958 byl zvolen za nového faráře Jaroslav Košťál, instalován byl na slavnostním shromáždění v neděli 20. dubna 1958. Bratr Košťál, kterého si mnozí osobně pamatujeme, stál v čele sboru takřka třicet let. Svou práci ukončil odchodem do důchodu roku 1986. V lednu roku 1987 se do Opavy přistěhoval vikář Daniel Tomeš, který v počátku působil ve sboru jako vikář, od 3. listopadu 1987 již byl bratr Tomeš ustanoven duchovním správcem sboru. V roce 1987 také proběhla rekonstrukce farářského bytu a interiéru sborových místností v prvním patře sborového domu a byly naplánovány rekonstrukce modlitebny a další stavební práce. Do sborového života i práce faráře v tomto období zasáhla v listopadu 1989 tzv. Sametová revoluce, díky které po letech komunistického útlaku zavládla v zemi svoboda. Změna politického ovzduší i nové výzvy působily radost, ale i starosti, jak s nově nabytou svobodou naložit. V červnu roku 1996 odešel farář Tomeš do sboru v Hošťálkové a opavský sbor začal administrovat bratr farář Jan Lukáš ze Štramberka. Ten pak byl 16. března 1997 na sborovém shromáždění zvolen za kazatele sboru. Své devatenáctileté působení v opavském sboru začal 1. července 1997. Na počátku července 1997 postihly celou naši zemi mohutné povodně a ani Opava nebyla ušetřena. Vážně postiženy byly čtyři rodiny našeho sboru. Sbor vyhlásil finanční i materiální sbírky, důležitá byla pomoc fyzická i duchovní. Mnozí členové sboru pomáhali i v okolních sborech a podařilo se nám získat hmotnou podporu ze zahraničí. Bratr Jan Lukáš duchovně vedl náš sbor do 30. června 2016, kdy odešel do olomouckého sboru. Od 1. července 2016 působí jako kazatel sboru bratr farář Pavel Janošík z Velkého Meziříčí.

Farní sbor ČCE v Opavě má dnes 433 členů nejen z Opavy, ale i ze Sudic, Horního Benešova a Velkých Heraltic. Ve sborovém domě kromě nedělních bohoslužeb a dalších pravidelných sborových aktivit organizujeme koncerty, přednášky, besedy, setkání se seniory, výtvarné dílny a víkendovky pro děti. Aktivně podporujeme práci s bezdomovci v Opavě a bratr farář dochází do opavské věznice. Spolupracujeme v rámci ekumeny s dalšími církvemi a křesťanskými organizacemi.

Je za námi sedmdesát let života našeho sboru. Vracím se k žalmu, kterým jsem tento článek začínala. Mnozí synové a dcery jsou dnes již dědečkové a babičky nebo už ani nejsou mezi námi. Ale jejich obětavá práce a skutky víry zanechávají stopy i v našich životech. Před sedmdesáti lety se vydali na cestu a ukázali nám směr. Na nás je jít dál... „a vlídnost Panovníka, Boha našeho, buď s námi...“

Simona Kopecká

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

Malé shrnutí v datech:

Kazatelé sboru		Kurátoři sboru	
Karel Veselý	1948 – 1958	Stanislav Bařa	(1948-1957)
Jaroslav Košťál	1958 – 1986	Antonín Plachý st.	(1958-1966)
Daniel Tomeš	1987 – 1996	Jitka Hromadová	(1966-1972)
Jan Lukáš	1997 – 2016	Ludvík Kubečka	(1973-1981)
Pavel Janošík	2016 až doposud	Jiří Kynčl	(1981-1984)
		Zdenka Kostelníčková	(1984-1987)
		Antonín Plachý ml.	(1987-2004)
		Iva Tramplerová	(2004-2010)
		Antonín Plachý ml.	(2010 do současnosti)
Kazatelské stanice			

Deštné
Sudice
Horní Benešov
Velké Heraltice

Bohoslužebná shromáždění byla v minulosti v Opavě konána:

1921 - 1922 v bývalé německé Josefské škole
1922 - 1927 v českém státním reálném gymnáziu
1927 - 1930 v Husově sboru Československé církve
1930 - 1938 v České obchodní škole
1938 - 1945 v době okupace byla shromáždění v rodinách
1945 - 1948 v bývalém německém evangelickém kostele
1948 sbor získal sborový dům na Lidické ulici

Anketa vzpomínek

Mezi mé nejstarší zážitky z opavského sboru patří hry na sborové zahradě (hry na obrovském pískovišti pod okny kostelnického bytu s Julínkou a Ráchelkou Tomešovými, hry v „domečkách“ přiléhajících ke garáži a houpačky vyrobené Daníkem Tomešem). Silně vzpomínám na můj růst víry, za nějž kromě rodičů nejvíce vděčím Honzovi Lukášovi

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

(rozhovory v hodinách náboženství i v období dospívání, konfirmace, příprava ke svatbě). Těším se na další nejen duchovní zážitky s vámi všemi i naším nynějším farářem Pavlem Janoškem.

Děkuji vám dotázaným, že jste si udělali čas na odpovědi a podělili se s námi se všemi o své zajímavé vzpomínky a zážitky z našeho sboru. Starším členům sboru, členům středního věku, mladším i dětem farářů jsem položila tyto dvě otázky:

1. Jaká je Vaše nejstarší vzpomínka na opavský sbor?

2. Jaký je Váš nejsilnější zážitek z opavského sboru?

DĚTI FARÁŘŮ:

▪ **Pavel Veselý**

1. K nejstarším vzpomínkám, které patří do mého dětského věku, náleží bezesporu zážitky z Červeného kostela, který tehdy samozřejmě plnil svoji bohoslužebnou úlohu. Byly v něm varhany, kterým vzduch do nástroje dodávaly měchy, obsluhované dvěma velkými nášlapnými pákami. Takže chvilku před tím, než se varhaník chystal položit ruce do kláves, dva bratři ze sboru začali šlapat měchy a během písničky se „vznášeli“ nad zemí na pákách. Pro osmiletého kluka velká podívaná.

2. Zážitek, spojený s opavskou farou, nemá sice liturgický charakter, ale jeho sílu posuďte sami. Brzy po přestěhování ze sboru v Prusinovicích na Lidickou 2 upravoval můj otec terén na dvoře. V jednu chvíli bušil krumpáčem do kusu železa v zemi a odhraboval od něho hlinu do okamžiku, než se v hlíněné jamce objevila čtyři křídélka. Vrcholek nevybuchlé letecké pumy, jaké se v těch letech po válce v okolí nacházely. Vzápětí přivolání vojáci udělali kolem díry dřevěnou ohrádku a my jsme okolo železa, do něhož táta nedávno bušil krumpáčem, chodili po špičkách. Pak bombu odvezli a v pískovně odpálili.

▪ **Martin Košťál**

1. V Opavě jsem žil v letech 1958 – 1984. Nejvzdálenější vzpomínky se vážou asi k nedělní škole. Na Růženku Tramplerovou, na její vyprávění biblických příběhů nám, dětem.

2. Opět se vrátím do doby mého dětství - byla to dětská vánoční pásma, a potom především konfirmace. Nejen má vlastní, ale každá.

▪ **Jan Lukáš mladší**

1. První vzpomínkou je, když jsme se ještě před tím, než jsme se do Opavy přestěhovali, poznali s holkami Plachými, především s Hankou a Eliškou. Jako čtyřletý kluk jsem si s nimi hrál venku na dvorku a holky jsem si oblíbil, to si pamatuju dost dobře. A pak jsem tat'ku prosil, abychom se opravdu přestěhovali do Opavy. Jednu dobu to vypadalo, že se budeme stěhovat do sboru ve Frýdku - Místku. Pamatuju si své zklamání a dodnes si pamatuju, jak tat'ka říkal: " Honzíku, přestěhujeme se do Frýdku". Jaká pak byla moje radost, když se situace vlivem různých okolností nakonec změnila, to si pamatuju jako hezkou, byť matnou

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

vzpomínku z raného dětství. První bohoslužby v Opavě nebo přímo stěhování si však nepamatuju vůbec. Stěhovali jsme se v srpnu 1997, a to jsem byl s mamkou a jednoroční sestrou celé léto na chalupě v Rožnově. Spíš si pamatuju, že jsem nechtěl chodit do města Opavy a do školky, protože na ulici nás nikdo neznal a nezdravil, jak jsem byl zvyklý ze Štramberku, kde jsme bydleli doposud.

2. Není asi jeden jediný, ale je jich více. Jsem vděčný hlavně za každý jediný obyčejný okamžik na faře a na bohoslužbách především v době, kdy jsem už věděl, že stěhování je nevyhnutelné. Především rok 2015 a první polovina roku 2016, kdy jsem se snažil co nejvíce času trávit v Opavě, hlavně na balkoně a na střeše, kde jsem se cítil naprosto doma. A musím říci, že jsem si tyto chvíle vychutnal na maximum. Uvedu i dva konkrétní příklady, které však byly spíše chvilkovými radostmi, než soustavnou vnitřní radostí popsanou výše.

Pocity radosti jsem zažíval, když se nám skvěle povedl tábor v roce 2013 ve Strážcezi a kdy jsem vnímal, že náš tým vedoucích táhne za jeden provaz a že si v tom rozumím s Hankou Plachou. Druhá akce, která byla naprosto dokonalá, byl sborový den s tatškou v říjnu 2017. Pociťoval jsem opravdu velkou vděčnost.

Možná ještě na co fakt rád vzpomínám, jsou pravidelná sborová setkání na Travné. To bylo taky za mého dětství, kdy sbor jezdil pravidelně. To je unikum, to už nikdy takto nebude.

▪ **Julie Tomešová**

1. Nejstarší vzpomínky mám spojené s rodinou Plachých. Moc rádi jsme je navštěvovali. Ráchel vždy říkala: že „jídeme za kuátoem“. Také si pamatuju, jak jsme si na zahradě všechny děti hrály „v domečcích“ a v parku se učili jezdit na kole. Prostě idylka.

2. Jednou před Vánocemi jsme se šli podívat k Plachým na kapra do vany. Nikdy předtím jsme nic takového neviděli, bylo to ohromně zajímavé a překvapující.

▪ **Vojta Janošik**

1. Moje nejstarší vzpomínka je asi ta, jak jsem se seznámil s Julií, psem kostelníka. Bydleli jsme ještě ve Velkém Meziříčí a rozhodovali se, jestli se přestěhujeme do Opavy či nikoli. Při rozhodování jsme navštívili opavský sbor. Pamatuji si, jak při jedné návštěvě sedíme s bratrem na lavičce na farní zahradě a hrajeme si se psem. To je moje nejstarší vzpomínka.

2. Nejsilnější zážitky ze sboru jsou jednoznačně mládežnické akce. Na mládeži se pokaždé zasmějeme, ale nechybí i zajímavé osobní rozhovory. Častokrát pořádáme i přespávání a koukání na filmy. Po každé takovéto akci se cítím šťastný a zregenerovaný.

ČLENOVÉ SBORU MINULÍ I SOUČASNÍ:

▪ **Antonín Plachý starší**

1. Na výročí Jednoty bratrské jsme jeli s manžely Veselými jejich starou Pragovkou do Potštejna (Modlivý důl). Bylo horko a kola byla různě polepená záplatami. Každou chvíli

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

jsme opravovali. Jako secvičený tým jsme my muži šli rychle do trenýrek (sváteční kalhoty jsme šetřili), opravili závadu a pokračovali v cestě.

2. Vzpomínám na br. Lamberta Pelana. Ještě před příchodem br. far. Veselého obcházel br. Pelan přistěhovalce, aby je získal pro založení sboru. Byl známý jako člověk obětavý, ale také akurátní. Podle něj se daly nařizovat hodinky. Byl varhaníkem a sbormistrem. Protože měl určeno hrát při bohoslužbách, doprovázel tedy při nich a v případě křtu, který se konal až po bohoslužbách, již nedoprovázel.

▪ **Dobromila Krupová (Plachá)**

1. Asi není nejstarší, ale... Úplně ztraceni ve velkém kostele utíráme kostelní lavice. A pak mě tatínek vezme na věž kostela. Jdeme opatrně po rozpadajících se zaprášených schodech až nahoru, abychom mohli shlédnout kousek Opavy malým okýnkem. „Je to naposledy,“ říká tatínek, „příště už bude kostel patřit jiným.“

2. Všechny sestry ve sboru byly moje tety, hodně lidí ze sboru i sborových hostí procházelo naší kostelnickou domácností (Lidická 4), taková velká, bezpečná rodina. Silné zážitky mám i z cest do kazatelských stanic, kam jsem tatínka často doprovázela. Jezdilo se autobusy i vlakem, kus cesty jsme šli pěšky za každého počasí.

▪ **Růžena Tramplerová (Semanová)**

1. Jak jsem začala chodit do nedělní školy a zúčastňovala se různých sejití ve zdejším opavském sboru (mládež, různé zájezdy do okolních sborů, např. Ostrava, Krnov).

2. V roce 1963 jsme byli s ostravskou a opavskou mládeží pozváni do Českého Těšína, abychom tam udělali silvestrovský program. Tam jsem se díky tomu seznámila se svým nynějším manželem. K víře mě přivedla moje babička.

▪ **Erich Chalupski**

1. Do opavského sboru jsme se přihlásili počátkem 70. let minulého století, tj. jsme v něm už cca 47 let. Jsme rádi, že jsme tady našli zázemí a dobré společenství. Rád vzpomínám na začátky ve sboru.

2. Jako důležitou věc vnímám, že po postupně provedených renovacích sborových prostor a fasády objektu se stal opavský sbor důstojným místem k bohoslužebným účelům. Sdružují se zde děti, mládež i starší generace při pořádaných akcích, přednáškách, rozhovorech, sborových besedách. Rád jsem vždy pomáhal, kde bylo potřeba. Ve sborových aktivitách se angažují mnohé sestry a bratři a tím přispívají k obohacení sborového života i mého osobního. Velmi mne potěšila slova jedné sestry, která ve sboru našla své místo před třemi roky: "Cítím se mezi vámi dobře..."

▪ **Anna Volkmerová**

1. Nejstarší vzpomínka je z mého raného dětství a váže se k vánoční besídce. Je adventní neděle večer, modlitebna slavnostně osvětlená, vyhřátá kamny, které stály vzadu v místnosti,

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

stromček ozdobený baňkami (při zdobení se zjistilo, že je málo baňek, takže br. fr. Veselý vytáhl peněženku a dal jednomu „sdužeňákovi“ peníze, aby šel dokoupit ozdoby k Bredovi). My děti ve svátečních šatech, maminky nastrojené, tátové v oblecích. Každé z dětí si opakovalo svůj biblický veršiček pečlivě vybraný naším milým učitelem nedělní školy bratrem A. Plachým starším. Nervozita stoupá... A už je to tady! Podařilo se. Všichni jsme si oddechli. Nikdo nic nespletl. My děti šťastné, že máme vystoupení za sebou, a už se těšíme na dáreček- knihu. Knihy nám předával br. fr. Veselý, náš velký vzor a milý člověk, stejně jako sestra farářova. Na závěr nás čekalo bohaté pohoštění: chlebičky, cukroví, dobroty, které přichystaly naše pečlivé a obětavé maminky. Dodnes vidím kluky, kteří se předháněli, kdo sní více chlebiček a nás všechny, jak rozkládáme naše pohoštění na židle, které mimo jiné dodnes slouží v modlitebně, ovšem jsou natřené, a sedíme na bobku okolo nich. Na takové hezké dny se nedá zapomenout.

2. Silných zážitků bylo hodně, ale v poslední době bych chtěla označit za nejsilnější dva sborové zájezdy. První z nich, který vzorně zorganizoval Tomáš Chalupský, byl do Skalice na Slovensku. Trasa: Strážnice-skanzen, Skalica- město plné kostelů, Spolkový dům navržený architektem Dušanem Jurkovičem, jehož štít zdobí figurální malby Mikoláše Alše atd. Pěkné přivítání v evangelickém kostele. Dále zastávka v obci Vrbovce, kde nás upřímně přivítali místní evangelíci včetně bratra faráře. Uchystali pro nás vynikající občerstvení, v paměti mi zůstal přivítací přípitek ve formě slivovice a domácí zázvorky. Druhý, rovněž nezapomenutelný zájezd, byl do Wroclavi. Organizoval jej br. Skalička a vzorně se o nás staral. Bylo velké vedro, pářilo slunce a br. Skalička vzal do zásoby krémy a každému nabídl, ať se nakrémuje, abychom se nespálili. Wroclav mě okouzila nejen svou bohatou historií, ale i příkladným přístupem k opravám nebo dokonce znovupostavením památek zničených válkou. Věřím, že mě čekají ještě další pěkné zážitky s naším evangelickým sborem.

Přeji našemu sboru, aby zůstal věrný heslu, které si vybrali evangelíci, když přišli do vysídlené Opavy po válce a které vyjadřovalo základ jejich nového společného života: **"Kristus-život náš"**.

▪ Jaroslav Ševčík

1. Vztahuje se k podzimu 1954, kdy jsem v Opavě nastoupil, ještě jako svobodný, na své první pracovní místo. O víkendech, když jsem nejel domů k rodičům na Moravu, jsem chodil do Červeného kostela na bohoslužby. Nikoho jsem zde neznal a ani se nikdo o mě nezajímal. Ale líbilo se mi tam. Hezké prostředí, hodně spoluvěřících a poutavá kázání bratra faráře Karla Veselého. O něm jsem se doslechl, že v mládí býval aktivním Sokolem a rád cvičival na nářadí jako já, a že je zkušeným včelařem. Byl mi sympatický a jeho paní, že je uznávanou učitelkou u obávaného ředitele školy v Kateřinkách na Vrchní ulici. V Opavě jsem však působil jen jeden rok. Členem sboru jsem se stal až v roce 1957, po svatbě se svou

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

dívkou bydlící v rodičů v Opavě. Svatbu jsme měli v Červeném kostele, po předchozím „školení“ u br. fr. Karla Veselého a po zpětném zaplacení saláru od roku 1954. Škoda, že br. fr. Veselý krátce nato opavský sbor opustil. Na jeho místo nastoupil br. fr. Jaroslav Košťál, který později v Červeném kostele pokřtil naše první dítě.

2. Silných zážitků bylo mnoho, který z nich byl nejsilnější, těžko povědět. Nepočítám-li naši svatbu a křest prvního dítěte, pak by to byla různá vystoupení pěveckého smíšeného sboru vedeného br. Lambertem Pelanem a později výborným houslistou a pěvcem br. B. Vymětalem. Velmi rád vzpomínám na zájezd do Sudic u příležitosti 50. výročí založení evangelického kostelíka. Podobně vzpomínám i na zájezd do Sobotína, kde jsme v domově důchodců navštívili našeho bývalého sbormistra a varhaníka br. Lamberta Pelana. Dodnes se mi vrací krásné vzpomínky na dětské vánoční besídky s dojemnými scénkami. Měl jsem vždy a mám dosud radost z toho, že opavský sbor žije, navzdory vystřídání řady duchovních i kurátorů. Že v průběhu 70. let překonal všechny obtíže a pronásledování v době komunistické samovlády a pevně věřím, že Pán Bůh pomůže překonat i obtíže současnosti.

▪ **Zdeňka Wolfová**

Narodila jsem se v Bystřici pod Hostýnem a zde mne křtil pan farář Veselý. Asi v roce 1950 jsme se přestěhovali do Opavy. Ve stejnou dobu se stal bratr Veselý farářem v Opavě. Pamatuji si jeho bohoslužby v Červeném kostele, měla jsem asi 5 roků, v kostele byla hrozná zima. Pak jsem s maminkou bydlela u babičky v Horním Radíkově (u Dačic) asi 2 roky, tatínek měl problémy v zaměstnání. Babičce a dědečkovi ukradli soudruzi statek včetně milovaných koňů, krav, ovcí atd., proto jsme museli bydlet u babičky na „vejminku“. Proto z té doby nemám na sbor žádné vzpomínky. Konfirmovaná jsem byla u bratra faráře Košťála, museli jsme se naučit spoustu informací zpaměti, na rozdíl od současných konfirmandů. Po maturitě jsem studovala VŠCHT v Praze a od té doby si na žádnou výraznou událost nepamatuji, až na to, že tatínek dal dohromady pěvecký sbor a po mnoho let ho dirigoval až do své smrti v roce 1969.

▪ **Saša Dehnerová**

1. Moje první vzpomínka na opavský evangelický sbor je zároveň vzpomínkou na křesťanské knihupectví Klíč, které po určité dobu někdy na počátku 90. let sídlilo v přísálí modlitebny. Vybavuji si, že tam prodával Ivan Domes, ve vzpomínkách mám i jeho maminku. Ale určitě se tam střídalo více dobrovolníků.

2. Můj nejsilnější zážitek je spojený se svatbou mé sestry Bohdany. Už nikdy jsem od té doby nehrála v 6 hodin ráno na varhany. Tato svatba začínala v tak brzkou dobu proto, že se nastávající manželé rozhodli, že chtějí začít svůj den co nejdříve.

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

▪ **Kateřina Pavlíčková**

1. Chodila jsem v listopadu 1990 večerní Opavou. Jednou jsem šla po Lidické ulici. Za oknem farního sboru svítila svíčka. Rozhodla jsem se, že tam chci vejít. Sáhla jsem na starou, těžkou, ornamenty pokrytou kliku. Vstoupila jsem do místnosti, kde bylo několik mladých lidí. Řekla jsem, že se na ně chci podívat. Smáli se. Už jsem nikdy nepřestala přicházet.

2. Je jich několik: pokaždé to bylo, když mi bylo hodně těžko. Při povodních 1997 nám "cizí" lidé vyprali všechno prádlo a pomohli finančně, když jsme potřebovali opravit dům, aby se v něm dalo zase bydlet. Největší pomocí mi byla emoční podpora v nedávné a zároveň nejtěžší krizi mého života. Už ne od cizích lidí, ale od nejbližších přátel. Děkuji vám všem, že tu jste!

▪ **Petr Kotásek**

1. Mojí nejstarší vzpomínkou, která mi velmi utkvěla v paměti, je sborová dovolená v Huslenkách v roce 2010. Bylo to krásné letní období, byl červenec a ten týden se počasi opravdu vyvedlo. Koupali jsme se v bazénu před chatou, podnikali záživné výlety do Rožnova pod Radhoštěm a večer zpívali písně u táboráku za doprovodu kytary faráře Honzy. Prostě nádherný čas plný zážitků a krásných okamžiků.

2. Nejsilnější zážitky z opavského sboru mám dva. Oba se týkají křtu mých dětí. Křest Amelky je o to silnější, že na něm byla i její prababička Jaroslava, která necelé tři měsíce po křtu Amelky podlehla rakovině. Na křtu byl i Amelčin dědeček, můj táta, který o ni již nemá zájem, protože ho před dvěma lety pohltil démon alkohol a od Vánoc 2015 Amelku neviděl a ani nechce vidět. Druhým zážitkem je křest syna Antonína, jež byl posledním křtem faráře Honzy Lukáše za jeho působení v opavském sboru. Bylo to zároveň i krásné rozloučení s člověkem, který mi tady moc chybí. Našel jsem si k němu cestu a on získal mou důvěru jakou má jen moje partnerka a můj nejlepší kamarád.

▪ **Michal Grufík**

1. Vánoční hra, ve které jsem hrál malého pastýře.

2. Nejspíš můj křest. Sál byl plný mé rodiny, a když mě Honza Lukáš políval, tak jsem se podíval na Ivu (kmotru) a cítil jsem, že teď už jsem součástí nějakého společenství a že můžu být na sebe pyšný.

▪ **František Kopecký**

1. Moje nejstarší vzpomínka je asi na Katčín křest (křest sestry).

2. Nejsilněji vzpomínám na jednu sborovou svatbu v roce 2011.

Zpracovala Zdenka Jančářová

Historie pěveckých kroužků v evangelickém sboru v Opavě.

Je nezpochybnitelné, že zpěv má v životě lidí, ať jedinců, či kolektivu, velký význam. Píseň provázela život člověka od jeho kolébky až do jeho hrobu. Zvláštní význam má píseň duchovní. Ušlechtilé, čistě a s citem zpívaná je vlastně modlitbou. Vyjadřuje radost, vděčnost, lítost i prosbu a důvěru v Boží pomoc. O to všechno lidem šlo již v době Mistra Jana Husa, později v Jednotě bratrské, v době potoleranční i v dnešní církvi Českobratrské evangelické. Tam všude byl společný zpěv pěstován a zušlechťován.

První evangelický pěvecký kroužek v Opavě vznikl brzy po založení kazatelské stanice v roce 1921. V roce 1934 se vedení společného zpěvu ujal br. Lambert Pelan, soudní úředník a také aktivní hudebník znalý řízení pěveckého sboru. V době vzniku stanice jich bylo 20, ale postupně členů přibývalo až do počtu 60 v roce 1938. Po zabrání území Němci se jich většina musela vystěhovat, zůstaly jen tři rodiny.

Činnost kazatelské stanice byla obnovena brzy po válce, po návratu některých členů starých a příchodu členů nových. Navrátil se i bratr Pelan a opět se ujal vedení pěveckého kroužku. Od té doby až do stáří a odchodu bratra Pelana do Domova důchodců v Sobotíně často vystupovali doma v Opavě, ale i v kazatelských stanicích, jak je uvedeno ve Sborové kronice.

Po bratru Pelanovi převzal vedení kroužku výborný houslista, pěvec, obětavý, nadšený pro sborovou práci, bratr B. Vymětal. I za jeho vedení se kroužek pravidelně scházel, cvičil a často vystupoval. Památné je například vystoupení v Sudicích u příležitosti 50. výročí založení evangelického kostelíka. Jindy to byl zájezd do Sobotína za bratrem Pelánem, spojený s návštěvou sborů v Šumperku a v Hrabové.

Po smrti bratra Vymětala činnost kroužku ustala. Obnovena byla až po příchodu bratra faráře Jana Lukáše, jiné informace nemám. Vedení kroužku se ujala obětavá a trpělivá sestra Romana Chalupská. Učíme se úpravy písní z evangelického zpěvníku, ale i náročnější skladby různých autorů. S nimi pak vystupujeme nejčastěji doma, v našem sboru při bohoslužbách, při setkáních seniorů, dětských besídkách apod. Zpívali jsme i v kazatelské stanici v Sudicích, ve věznici v Opavě, ve sboru v Olomouci aj.

Za více než 20 let činnosti máme na repertoáru 169 skladeb. Pro obtížnost některé z nich nebyly dosud nacvičeny a uvedeny.

Za poměrně dlouhou dobu trvání kroužku někteří z našeho středu odešli a není za ně náhrada, několik nových přišlo a stali se oporou týmu. V současnosti se začíná projevovat vliv pokročilého věku některých členů. U mladších pak vliv pracovního zatížení, nedostatek času a jiné obtíže. Je třeba získat mladší posily do každého hlasu, nejvíce do basu a sopránů.

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

Přesto v kroužku dosud vládne pohoda, radost ze společného setkávání, smysl pro humor, ale také upřímná snaha zvládnout svůj part a zpívat. Každé zdařilé vystoupení je oživením a zpestřením programu celé akce, ale také potvrzením fungujícího života našeho sboru. Pro pěvce je potěšením a povzbuzením do další činnosti.

Zpívejme tedy, zpívejme všichni, zpívejme radostně, zvučně a s láskou k počtě a oslavě Pána Boha a jeho milého a nás milujícího syna, Pána Ježíše Krista.

(redakčně kráceno)

Jaroslav Ševčík

Narodil jsem se v Opavě...

Jako většina z nás jsem i já svým způsobem patriot. Nejen opavský, nejen slezský, ale také s ohledem na opavský sbor. Narodil jsem se v době, kdy sbor slavil osm let svého oficiálního založení. Samozřejmě si na nic z toho nepamatuji, první mé vzpomínky jsou až na dobu, kdy jsme se přestěhovali na Lidickou ulici. A tam je těch vzpomínek už hodně, nedovedu je všechny popsat. Bylo zde plno lidí, které jsem oslovoval teto a strejdo. Bylo jich tolik, jen namátkou manželé Volkmerovi, sestra Štainerová, sestra Hromadová, Růženka Semanová a mnoho a mnoho dalších, kteří byli naší rodině velice blízcí. Byly to krásné chvíle, žili jsme uprostřed sboru, mí rodiče byli kostelníky, tatínek kurátorem sboru.

Jako nepříliš dobré rozhodnutí našich rodičů jsme se sestrou vnímali v roce 1966 přestěhování do Hlučína, což byla kazatelská stanice Ostravy. Tam jsme měli opět možnost být s manželi Veselými, kteří byli úžasnou podporou pro naši rodinu. Po skončení jejich aktivní služby jsme se mohli ještě setkávat v Praze.

Na podzim v roce 1986 se uvolnilo místo kostelníka v Opavě a my se přihlásili a byli přijati. Tak se splnil můj sen, ve kterém mne manželka podporovala, a tím snem bylo vrátit se do rodného města a rodného sboru. Bylo to úžasné, že v tomto otevřeném společenství jsme byli opět dobře přijati a naše holky zde našly podobné zázemí, jako jsme měli my kdysi. Bratr farář Košťál zde končil po dvaceti osmi letech svou službu a předával nám mnoho svých zkušeností i kontaktů.

V době našeho návratu se řešila oprava sborového domu. Z původní plánované opravy za pár tisíc korun se nakonec vyklubala rozsáhlá renovace, která měla své opodstatnění dané stářím budovy.

V roce 1987 se Daniel Tomeš stal seniorátním vikářem v Opavě. Neměl to vůbec lehké, přišel rovnou do doby, kdy se rekonstruovala fara. Nebyly to pro něj jednoduché chvíle,

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

vzpomínám si, jak měl jen postel v nynější kanceláři a kolem vedla cestička prošlapaná zedníky, vinoucí se mezi pytlí malty a cihlami.. Vše se nakonec za jeho vedení a úžasného nasazení celého sboru zvládlo. Nepřetržitě probíhaly brigády, kdy převážně bratři tvrdě pracovali a sestry se střídaly v přípravě občerstvení. Bylo nás mnoho, ale snad mohu vzpomenout jmenovitě bratra Kubečku, který se i přes vyšší věk aktivně zúčastňoval brigád, bratra Valchaře, který přispíval praktickými zkušenostmi a další a další.....

Přes pracovní vypětí se nezapomínalo na růst sboru. Vyrostla zde nová mládež, po roce 1989 vzniklo knihkupectví Klíč, prohlubovaly se dobré vztahy.

Daniel Tomeš odešel v roce 1996 do sboru v Hošťálkově a sbor takřka rok administroval br. farář Lukáš. Nakonec po vzájemné dohodě byl zvolen v roce 1997 farářem sboru. Začátek neměl jednoduchý, ještě se ani nestačili vybalit a už zde byly povodně, které postihly i Opavu. Ihned se zapojil do aktivní pomoci, například si vzpomínám, jak se brodil vodou do azylového domu, kde pomáhal zvládat „ponorkovou“ nemoc zdejších uživatelů a zaměstnanců, kteří tam byli uzavřeni několik dní.

V roce 2016 se Lukášovi rozhodli odejít do Olomouce a my jsme oslovili rodinu Janoškovu, zda by nepřijali místo v našem sboru. Výsledkem byla vzájemná dohoda a v létě roku 2016 v Opavě nastoupil Pavel Janošik službu kazatele, za což jsme vděční.

Pokud bych své vzpomínky měl nějak shrnout, tak mne napadá jediné slovo - vděčnost. Vděčnost, že v Opavě existuje evangelický sbor, který může čerpat z historie, vděčnost, že zde bylo a je plno úžasných svědků víry, vděčnost za všechny faráře, kteří přinášeli a přinášejí svá obdarování a vděčnost, že jsem já i má rodina mohli být tak trochu při tom všem. Je nám tady fakt dobře.

Antonín Plachý, kurátor sboru

VÝROČNÍ OSMISMĚRKA

K R Y Š T Ů F E K M Ě A M Ů D
R O T Á R U K N H N T Ť S T V
Y N A H R A V J Ů E O A H S H
V Ů V L Á S K A B L M B R Ů B
K Z A Í V T S N E Č E L O P S
O Á K V R Á T O V S Š Ů M L Y
S Z O Ř U A H Š A O B V Á K B
T L Š Ž Í E C Í N S Á V Ž E Ž
E E Ť E L Š V K G V A Á D R U
L T Á D V C H E Á E T S Ů Ě O L
A A L Á I Z S N L Š R O N T S
R Z A L O Ž E N Í D Á K Í N O
A A A M A A L K C S L K Á A H
F K L D I V Ý E I J A H U K O
O V T S V O Š R A T S Ů B L B

DALŠÍ SLOVA K VYŠKRTÁNÍ SI VYLUŠTI – JEDNÁ SE O 8 PŘÍJMENÍ:

- Před založením samostatného sboru se ve vedení bohoslužeb v Opavě střídali dva faráři. Jedním z nich byl Jaroslav _____ z Ostravy a druhým byl Jaroslav _____ z Krnova.
- 13.března 1948 bylo zvoleno první dvanáctičlenné staršovstvo. Prvním kurátorem byl zvolen bratr Stanislav _____ .
- První farář ČCE Opava – br. Karel _____ .
- Druhý farář ČCE Opava – br. Jaroslav _____

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Opavě

- Třetí farář ČCE Opava – br. Daniel _____
- Čtvrtý farář ČCE Opava – br. Jan _____
- Pátý farář ČCE Opava – br. Pavel _____

Po vyškrtání slov vznikne tajenka tvořená 47 písmeny, když si s nimi pohraješ, přečteš si jeden verš, který souvisí s oslavou 70. výročí sboru. Hodně štěstí při luštění.

Zdenka Jančářová

Poděkování.

Milí bratři, milé sestry, děkujeme vám všem, kteří pravidelně pamatujete na potřeby našeho sboru. Salár a dary můžete platit buď v kanceláři sboru v hotovosti, nebo přímo na sborový účet **č. 28 00 32 13 97 / 2010.**

Salár označte variabilním symbolem 11, dary pak 12.

Sbor zřídil i druhý účet, který je fondem oprav a prostředky na něj poukázané budou sloužit k údržbě a opravám sborových budov. Jeho číslo je **25 00 49 98 39 / 2010.**

Adresa - Lidická 2, Opava 746 41

Úřední hodiny: Úterý 16 – 17:30 h.
Pátek 9 – 12 h.

Farář: Mgr. Pavel Janošík

Kurátor: Antonín Plachý

Telefon: 739 517 284

Email: opava@evangnet.cz

Webové stránky sboru: www.evangeliciopava.com